

Lantern - ny nättidning

En mötesplats via Internet där det ska bli möjligt att diskutera brännande frågor och knyta kontakter.

Det erbjuder nättidningen The Lantern från och med september.

– Det här är unikt, det finns inget liknande forum alls för personer med funktionshinder. Vi vet att det finns ett stort behov, säger Ninnie Magnusson, redaktör på The Lantern, en nättidning med fokus på frågor kring funktionshinder.

Mötesplatsen, som får namnet Holken, kommer att bestå av ett diskussionsforum med möjlighet att tycka till om olika företeelser i samhället.

Det blir också möjligt att knyta kontakter, att lägga in en bild av sig själv och information om sina intressen.

The Lanterns råd till andra som vill starta nättidning

- Tänk noggrant igenom vilken inriktning verksamheten ska ha och vilka arbetsuppgifter

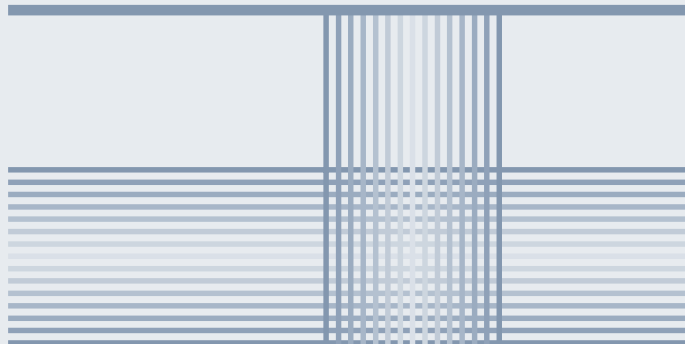
var och en i redaktionen ska ha. Det är viktigt med struktur.

- Välj personer som verkligen har ett stort intresse för sina arbetsuppgifter.
- Viktigt att föra anteckningar under tiden som man kan gå tillbaka till och titta hur man tänkte vid ett visst tillfälle, vilka beslut som togs.

Fotnot

Webbadress till The lantern är www.the-lantern.nu. När nättidningen utvecklas i september får den namnet The Lantern 3 K. K står för kommunikation, kompetens och kreativitet. Redaktionen på The Lantern består av tre personer. The Lantern är ett samarbete mellan BOSSE- Råd Stöd & Kunskapscenter, De handikappades riksförbund och Lärarhögskolan.

(Nyhetsbyrån ikapp)



Antidepressiva läkemedel ökar kraftigt

Användningen av antidepressiva läkemedel ökar kraftigt, visar ny statistik från Socialstyrelsen.

– Det är alarmerande. Den stora risken är att man inte tar rätt på orsaken till depressionerna och istället lindrar med medicin. Att bara stoppa i sig medicin och köra på är en livsfarlig väg, säger, Jan-Olof Forsén, ordförande på Riksförbundet för social och mental hälsa, RSMH.

Antidepressiva läkemedel står idag för den största

kostnaden bland alla läkemedel. De kostade landstingen i landet totalt 562 miljoner kronor första halvåret i år, vilket är en ökning med 20 procent jämfört med motsvarande period i fjol.

Fotnot

Den som vill läsa Socialstyrelsens statistik över läkemedel kan ta del av den på webbadress: <http://www.sos.se/>

(Nyhetsbyrån ikapp)

Nytt förbund bildat

Förbundet Sällsynta diagnoser blev nyligen medlem i Handikappförbundens samarbetsorgan, HSO. Det har endast funnits i två år och stödjer personer med sällsynta diagnoser och föreningar som arbetar med sjukdomar som drabbar endast 100 personer per en miljon invånare.

– Sällsyntheten är ett tilläggshandikapp och blir ytterligare en börda som försvårar

tillvaron, säger ordförande Elisabeth Wallenius.

Många av förbundets medlemmar vittnar om dåligt bemötande inom sjukvården. Som ordförande har hon mött förtvivalade människor.

– Det viktigaste är att mötas av respekt och inte ifrågasättande. Ibland finns en attityd att patienten överdriver symtom.

Fotnot

Socialstyrelsen databas om små och mindre kända handikapp-grupper är under uppbyggnad. För närvarande finns 138 små och mindre kända handikapp-grupper beskrivna.

Ytterligare drygt 130 diagnoser är under bearbetning.

Webbadressen till databasen är: <http://www.sos.se/smkh/>

(Nyhetsbyrån ikapp)



Aggressiv bakning

En helt vanlig jävla kaka:

Ett ägghelvete

1 dl sur kakao

Så lite smör som möjligt

Socker

Ingen djävla mandel i alla fall

2 dl bakpulver

1 pkt fula russin

1,5 dl allerginötter

Fyllning:

1 dl tradigt vaniljsocker

1 melon eller nåt

Sprit

Häll nästan allt i en bunkdjävel och kör med en elvisp i en kvart.

Grädda direkt i skålen.

Skit i att smöra och bröa. Kakhelvetet

fastnar ändå. Dunka ut

skiten på matbordet om du kan. Garnera med

krossad melon och

sprit. Det spelar ingen

roll. Skit i det då.

Släng ut matbordet

genom fönstret.

Drick upp spriten.

Lag ska reglera biobanker

Varje patient ska ha rätt att bestämma om vävnadsprover får lagras i en så kallad biobank. Det föreslår regeringen i en ny biobankslag som har sänts på remiss till lagrådet för granskning.

Under de senaste åren har intresset för biobanker ökat, bland annat på grund av den

snabba utvecklingen inom gentekniken. Däremot är hanteringen av vävnadsprover nästintill oreglerad.

I lagrådsremissen föreslås att alla biobanker ska registreras hos Socialstyrelsen som även ska ha tillsynsansvar över att lagen följs.

Lagförslaget innebär också

att hanteringen av vävnadsprover inte får ske i vinstyfte. Om forskare vill använda prover ur befintliga biobanker i nya forskningsprojekt, ska detta först prövas av en forskningsetisk kommitté.

Lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2002.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Krav på tillgängliga myndigheter

Svenska myndigheter ska bli tillgängligare. En ny förordning som träder i kraft den 1 september skärper väsentligt kraven.

Myndigheterna åläggs även att göra inventeringarna över tillgängligheten samt upprätta handlingsplaner. De ska också vid behov samråda med Handikappombudsmannen om hur tillgängligheten ska förbättras.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Ökat brukarinflytande

I 67 procent av landets kommuner har funktionshindrade inflytande över omsorgen genom olika samrådsgrupper, till exempel i kommunala handikappråd.

Det visar en undersökning av brukarinflytandet i kommuner och landsting som justitiedepartementet har låtit göra. Förslagen finns i DS 2001:34 som går att hitta på www.regeringen.se/propositioner/ds/index.htm

(Nyhetsbyrån ikapp)

Ny utredning om anpassade läromedel

Läromedel för barn och vuxna med funktionshinder ska i högre grad framställas av kommersiella företag. Det framgår av direktiven till en ny statlig utredning.

– Utredaren ska pröva hur staten kan stimulera företag att producera läromedel för funktionshindrade, säger kanslirådet Eva Wallberg.

Utredare blir Ingegerd Sahlström från nationella rådet för kvinnofrid.

(Nyhetsbyrån ikapp)

HSO startar specialutbildning i bemötande

Handikapprörelsen ska utbilda förtroendevalda från olika förbund i frågor som rör bemötande. Dessa ska sedan bilda en grupp av resurspersoner som kommer att erbjuda myndigheter sina tjänster.

– Om till exempel en försäkringskassa ska diskutera frågor om bemötande ska de kunna ta kontakt med gruppen

för att få stöd och hjälp, säger Inger Ohlson som leder projektet på Handikappförbundens samarbetsorgan, HSO.

Bemötandeutredningen från 1999 beskrev en mörk bild av hur personer med funktionshinder upplever sig behandlade av myndigheter. Många känner sig ifrågasatta, kränkta och kontrollerade.

Regering och riksdag beslöt i fjol att Statens institut för särskilt utbildningsstöd, SISUS, ska utarbeta ett nationellt program för hur personal inom den offentliga sektorn bättre ska kunna bemöta personer med funktionshinder.

Som ett led i det arbetet har SISUS gett Handikappförbundens samarbetsorgan, HSO,

medel för att utbilda förtroendevalda i medlemsförbunden. Målet är att få ihop 45 personer som ska besöka myndigheter för att diskutera och föreläsa kring frågor om bemötande. De ska även medverka i seminarier och utbildningar som arrangeras av både handikapprörelsen och SISUS.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Medicinska misstag vanlig dödsorsak

Sociologiprofessor Marilynn Rosenthal från Michigan, USA, höll själv på att få fel medicin när hon låg på sjukhus.

Nu gästar hon Sverige för att föreläsa om hur patienters säkerhet inom sjukvården kan förbättras.

– Vi måste förstå att ett önskat resultat av en behandling inte alltid är detsamma som felbehandling, sa Marilynn Rosenthal på torsdagen vid ett

seminarium arrangerat av Landstingsförbundet.

– Det finns många andra faktorer som kan påverka utfallet av en behandling.

Som att till exempel patientens tillstånd förändras oväntat och därför har insatt medicinering inte den verkan man förutsett.

Efter sammarens avslöjanden om missar inom sjukvården är frågan om patientsäkerhet aktuell. Landstingsförbundet initierar nu en debatt om hur patienter på svenska sjukhus ska kunna känna större trygghet.

– Statistik från USA visar

att 98 000 patienter årligen avlider till följd av att behandlingen inte gått som önskat. Medicinska misstag skulle alltså vara den femte vanligaste dödsorsaken, berättar Marilynn Rosenthal.

Hon säger själv att det inte går att lita på dessa statistiska uppgifter men menar att de säger en hel del om problemets omfattning.

– I Sverige har ni lagen Lex Maria som ålägger medicinsk personal att anmäla misstag i vården. Det är i och för sig bra, men den fungerar ej, anser professor Marilynn Rosenthal.

Hon menar att det är avgörande att kunskapen om läkarens arbetssituation ökar.

– Doktorer är i viss mån utbildade för att klara osäkerhet. I sjukvården finns det en inbyggd osäkerhet.

För att hantera det oförutsedda som inträffar anser Marilynn Rosenthal att de program för patientsäkerhet som finns ständigt måste utvärderas.

– Sjukvårdspersonalen måste också göras delaktig i arbetet med ökad patientsäkerhet.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Förtidspensionärer allt yngre

Förtidspensionärerna blir yngre och har oftare psykiska problem, visar en rapport från Arbetslivsinstitutet.

Medelåldern bland förtidspensionärer har sjunkit under 90-talet, visar rapporten som granskat dem som haft förtidspension åren 1988, 1993 och 1998. Drygt hälften av dem med förtidspension var under 55 år 1998. Var femte i åldern 40 till 49 år.

– En förklaring till att åldersfördelningen har förändrats kan vara att kraven för att få förtidspension har blivit tuffare för personer över 60 år.

Tidigare fick de en mildare

behandling när det gäller kraven på omskolning, att flytta och liknande. Förtidspensionering får inte vara ett arbetsmarknadspolitiskt instrument som tidigare. Nu handlar det i huvudsak om att säkra försörjningen för personer med medicinska problem, säger Mikael Stattin som tillsammans med en kollega från Umeå universitet har skrivit rapporten.

Den vanligaste diagnosen bland förtidspensionärer är sjukdomar i muskler och skelett. Men psykiska sjukdomar står för den största ökningen. 1998 förtidspensionerades nästan var fjärde på

grund av psykiska problem.

– Min hypotes är att diagnoser som handlar om ospecifik smärta, till exempel fibromyalgi, ofta kategoriseras som utbrändhet och kronisk trötthet och därmed hamnar inom gruppen psykisk sjukdom, säger Mikael Stattin.

FAKTA/förtidspension 1988–1998

Av dem med förtidspension är 56 procent under 55 år. Ålderskategorin 40–49 år utgör 20 procent. Situationen 1998 skiljer sig avsevärt från den som rådde 1988. Då var 35 procent under 55 år. 1988 förtidspensionerades 15 procent på grund av psykiska problem, motsvarande siffra tio år senare var 24 procent.

Webbadress till den som vill läsa hela rapporten (pdf-fil):

www.niwl.se/ah/2001-11.html

(Nyhetsbyrån ikapp)

Bättre service vid flygresor

Funktionshindrade ska få bättre service när de reser med flyg. Det har EUs transportministrar enats om efter diskussioner mellan kommissionen, flygbolag och flygplatser. Det handlar bland annat om att funktionshindrade ska ha möjlighet att ta sig ombord på flygplanen.

Åtagandena är frivilliga för flygbolag och flygplatser.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Hjälpmedelssituationen utreds

I början av september räknar tjänstemännen på socialdepartementet att en ny hjälpmedelsutredning ska kunna starta.

Tidigare i år presenterade handikapprörelsen en enkät som visade att funktionshindrade personer tvingas betala för hjälpmedel och att avgifterna varierar mellan landstingen. Socialminister Lars Engqvist har sagt att han kan tänka sig ett gemensamt högkostnads- skydd för hjälpmedel och mediciner.

Socialdepartementets ambition är att fånga in de viktigaste frågeställningarna kring hjälpmedelsproblematiken.

– Som tillgängligheten till nya produkter och i vilken mån brukaren får betala en egenavgift för att få hjälpmedel, säger Kerstin Jansson, departementssekreterare på socialdepartementet.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Skelett på turné

Ett skelett med proteser av titan ska tillsammans med multi- mediatelefoner och datorer åka på turné runt Sverige.

Utställningen "Fritt fram" som ska visa vad IT betyder för människor med funktions- hinder har tidigare visats på

Tekniska museet i Stockholm. Allmänna

Arvsfonden har anslagit 3,7 miljoner kronor för att utställningen under ett års tid ska besöka 40 orter i Sverige.

Tekniska museet, Hjälp- medelsinstitutet, Neurologiskt

handikappades riksförbund, Sveriges dövas riksförbund och Synskadades riksförbund står bakom utställningen.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Nya tidens sjukdomar möter motstånd i vården

Människor som lider av syndrom som fibromyalgi, kronisk trötthet, hudirritation och elöverkänslighet får sällan en förklaring till sina besvär eller behandling. Det visar en rapport gjord på uppdrag av Vårdalstiftelsen och Folkhälsoinstitutet.

Syndromen går under namnet "Den nya tidens sjukdomar". Flera av dem är outforskade. Villrådigheten om behandling och förebyggande åtgärder är stor.

Forskare talar allt mer om överlappande besvär och att de olika syndromen trots olikheter har gemensamma symtom som huvudvärk, trötthet, koncentrationssvårigheter och yrsel.

En av de vanligaste rädsloerna hos patienterna är att besvären ska vara kroniska. "Vad kommer att hända? Kommer jag att fastna i detta tillstånd?"

För många patienter är besvären så handikappande att de

inte bara begränsar deras egna liv, de får också konsekvenser för familjen och samhället. Många är långvarigt sjukskrivna eller förtidspensionerade.

Patienter slussas omkring i vårdsystemet för att få hjälp "någon annanstans". De utreds för hundratusentals kronor utan att få klarhet i varför de är sjuka och hur de ska kunna bli bättre.

"Jag har gått på läkarstationen i femton års tid. Det har inte varit något fel på mig. De har tagit prover, men det har inte varit något fel på mig. Jag har bara inbillat mig hela tiden. Men emellanåt har jag inte kunnat gå, jag har haft ont överallt och inte sovit. Samtidigt skäms jag över mig själv, och mår dåligt av att inte klara av att gå eller orka göra något hemma.", berättar en patient i rapporten.

– För patienterna är det viktigt att finna bra behandlingsmetoder och att säkerställa att den behandling som sätts in verkligen gör nytta. Eftersom många symptom inte alltid ger

utslag i tester med mera diagnostiseras patienten ofta som frisk eller förses med en psykologisk förklaring. Att bli avfärdad kan förvärra situationen, säger Ewa Stålldal, Vårdalstiftelsens VD, i ett pressmeddelande.

Även forskare misstros. Flera har svårt att få anslag och har ingen given myndighet att vända sig till. De kan också bemötas med misstro bland kollegor, enligt rapporten. Ibland beskylls de till och med för att "skapa" sjukdom.

Det krävs forskning över alla gränser, enligt Ewa Stålldal.

– Ett av de centrala problemen är att de flesta forskargrupper arbetar ganska isolerat med någon eller några problem- bilder. Vi måste få en väsentligt bättre samverkan för att få nya hypoteser kring dessa komplicerade frågor.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Ur barnamun

"Barn skriver till Gud" heter en liten bok som är utgiven av bokförlaget Libris. Det är en samling tankvärda tankar, sprungna ur oförstörda tankar.

Käre Gud, skicka Per Erik till ett annat läger i år.

María

Gode Gud, min pappa kan aldrig få igång elden. Kan du inte låta det växa en brinnande buske på vår gård?

Sara

Gode Gud, jag har tappat min vante igen och jag kommer att gråta ihjäl mej om ingen försvarar mig. Gör du det?

Martha

Käre Gud, jag höll min del av avtalet. Var är cykeln?

Bert

Gode Gud, om du inte tar tillbaka babyn kommer inte jag att städa mitt rum.

Joy

Ett av dina moln såg ut som ett otäckt ansikte. Jag blev jätterädd. Lova att aldrig göra om det.

Ellen

Gode Gud, hur kommer det sig att du inte har uppfunnit några nya djur på sista tiden? Vi har fortfarande bara dom gamla vanliga här.

Jonny

Käre Gud, finns du verkligen? En del tror inte det. Så om du finns är det bästa att du gör nåt åt det fort.

Harriet

Käre Gud, vad är det för mening att vara snäll om ingen får reda på det?

Magnus

Godde Gud, det var Rolf som slog sönder skålen INTE jag. Nu har du det skriftligt.

Jenny

Bibliotek ska hjälpa personal möta patienter

För att bättre kunna möta allt kunnigare patienter och anhöriga ska vårdpersonal få tillgång till ett digitalt bibliotek som innehåller medicinska databaser och vetenskapliga tidskrifter runt om i världen.

– Ett viktigt skäl till att upphandla dessa nya tjänster är att på ett enkelt och smidigt sätt ge hälso- och sjukvårdspersonalen tillgång till senaste nytt om diagnostik, behandling och omvårdnad, säger projektledare Jan Lindmark på Landstingsförbundets hemsida.

(Nyhetsbyrån ikapp)

1990-talet - lika illa för alla

Människor med funktionshinder fick det inte sämre än befolkningen i övrigt under den ekonomiska krisen på 1990-talet.

De fick det lika dåligt. Det konstaterar kommittén Välfärdsbokslut i sitt betänkande om funktionshinder och välfärd.

Att göra ett välfärdsbokslut över 90-talet har varit ett regeringsuppdrag för flera forskare under ledning av Joakim Palme. Syftet har speciellt varit att studera utsatta gruppers levnadsstandard.

– Det är intressant att följa funktionshindrades välfärd. Vi hade den ekonomiska krisen och samtidigt ambitiösa handikappreformer, säger Joakim Palme.

Hur blev det då? Funktionshindrade har en sämre välfärd än andra svenskar, precis som under 1980-talet. Gapet finns kvar men däremot har människor med funktionshinder inte ytterligare halkat, som många har befarat. Var handikappreformsens farhågor överdrivna under besparingarna?

– Ja, det tycker jag, men handikappreformen var inte ensam om det, så var det generellt i samhället, säger Joakim Palme.

Under några år i början av 1990-talet sjönk BNP, en halv miljon människor förlorade jobben och det blev besparingar i samtliga välfärdsystem. Alla fick det sämre men Joakim Palme tycker att läget målades alltför nattsvart, främst i medierna. Andra beskrivningar, främst från olika forskare, hade svårt att nå fram till allmänheten. Samtidigt ser han en historisk trend att människor tror att det är värre än det är.

– Folk har i alla tider trott att det går åt helvete.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Handbok ska hjälpa barn åka säkert

Barn med funktionshinder är dåligt skyddade i trafiken, visade en studie i fjol från Väg- och transportinstitutet, VTI. Nu ska Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar tillsammans med VTI ta fram en handbok som visar hur barn ska åka säkert i bil och buss.

(Nyhetsbyrån ikapp)

Lika rätt på högskolan

Funktionshindrade personer får större rättigheter när de studerar på högskolor och universitet. Det framgår av en lagrådsremiss om lika rättigheter för studenter oavsett kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning eller funktionshinder.

Högskolor och universitet måste upprätta planer för lika behandling samt blir skyldiga att utreda anmälningar om diskriminering. De kan även bli tvungna att betala skadestånd till kränkta studenter. Länk till hela lagrådsremissen (pdf-fil):

<http://utbildning.regeringen.se/lopet/pdf/lagrad0727.pdf>

(Nyhetsbyrån ikapp)